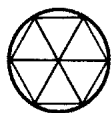

Nord-Troms Museum

STORFJORD * LYNGEN * KÅFJORD * SKJERVØY * NORDREISA * KVÆNANGEN

Årsmelding for Nord-Troms Museum 2003

1. Styret

1.1. Styrets årsberetning

Nord-Troms Museum driver sin virksomhet i alle de seks Nord-Tromskommunene – Storfjord, Lyngen, Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa og Kvænangen. Hovedkontoret er lokalisert til Sørkjosen i Nordreisa kommune. Formålet med driften er å dokumentere, forske og formidle historie og kultur fra regionen, med særlig vekt på de kulturelle møtene og brytningen som har funnet sted i regionen. Etter styrets mening er forutsetningene for fortsatt drift til stede.

Nord-Troms Museum skader ikke det ytre miljø på noen måte.

Sykefraværet har i 2003 vært på 4,2 %. Dette er en mindre oppgang fra tidligere år. Nord-Troms Museum har ikke egen bedriftshelsetjeneste. Virksomheten er heller ikke pålagt å ha bedriftshelsetjeneste. Det har ikke vært alvorlige arbeidsulykker ved Nord-Troms Museum i 2003.

Resultatet for 2003 viser et underskudd på ca. 200 000,-. Av dette er - ordinære avskrivninger. Nord-Troms Museum fikk en reguleringspremie til KLP på kr 128 000,- i 2003.

1.2. Styrets sammensetning

1.2.1. Historielaget

Nord-Troms Historielag: Liv Reidun Olsen, med Per Larsen som vara; Carl Johan Bentsen, med Reidar Breivik som vara.

1.2.2. Kommunale representanter

Lyngen kommune: Ole Anton Teigen, Svensby; vara: Herulf Eriksen, Sør-Lenangen.

Storfjord kommune: Marianne Langånes, Hatteng; vara: Gro Kvalberg, Skibotn.

Kåfjord kommune: Asle Tveitnes, Trollvik; vara: Olaus Steinlien, Manndalen.

Skjervøy kommune: Helge Guttormsen, Skjervøy; vara: Carl Johan Bentsen, Lauksletta.

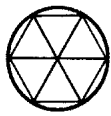
Nordreisa kommune: Ann Margrete Flåten, Sørkjosen; vara: Steinar Toresen, Storvik.

Kvænangen kommune: Jan Helge Jensen, Burfjord; 1. vara: Ingebjørg Jensen, Alteidet;

2. vara: Reidar Josefsen, Badderen.

1.2.3. De ansattes representanter

Nord-Troms Museums ansatte: Åse Grønnebakk, Sørstraumen; vara: Toril Paulsen

1.2.4. Konstituering

Styreleder: Ann Margrethe Flåten; Asle Tveitnes fra februar.

Nestleder: Marianne Langånes i hele perioden.

Forhandlingsutvalg: Asle Tveitnes, Marianne Langånes og Reidar Josefsen.

Sekretær: bestyrer Rune Sundelin.

1.3. Styrets arbeid

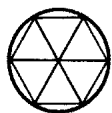
Styret har i 2003 hatt 6 styremøter og har behandlet 56 ordinære saker, med tillegg for referatsaker. Den viktigste saken har vært arbeidet med ny handlingsplan. Av andre store saker har en i år kommet i gang med å redusere bygningsmassen Nord-Troms Museum forvalter. Nord-Troms Museum har solgt Dreyergården til Mona Jørgensen.

1.4. Mål og visjoner

Nord-Troms Museum er regionmuseum for 6 kommuner i et område av Troms med store avstander – vel 20 mil mellom det sydligste til det nordligste punkt når man kjører bil. Med så store avstander er det vanskelig å realisere et veldrevet regionmuseum mht. drift og organisering enn i andre deler av landet. Dette er en stor organisatorisk utfordring for museet. For eksempel har styret vært nødt til å prioritere å ha sine møter midt i dette området for å spare reisetid og slik sikre godt med møtetid for styremøtene.

I 1978 ble Nord-Troms Museum etablert som det første regionmuseum i Troms. En feil som da, var at dette første regionmuseet ikke ble ferdig utbygd med fagstillinger før andre regionmuseer ble etablert. At både statlige og fylkeskommunale bevilgninger til Nord-Troms Museum i mange år sto stille, uten å øke i takt med pris- og lønnsstigninger, gjorde den budsjettmessige situasjonen vanskelig. Nedgangen i tilgangen på sysselsettingsmidler og prosjektmidler på slutten av 90-tallet førte til at rammene for museumsdriften ble kraftig redusert. Det førte bl.a. til at budsjettet for museet ble for lite til å opprettholde driften på daværende nivå, bl.a. fordi økningen i lønnsbudsjettet ikke ble kompensert med økte bevilgninger fra stat, fylke og kommune. Dette innebar en overgang til en permanent situasjon, hvor driften for museet måtte utføres med et mindre timeverk enn tidligere.

Ved innledningen av valgperioden utarbeidet styret en egen handlingsplan for driften og utbyggingen av museumsdrift i Nord-Tromsregionen som ble vedtatt av styret etter først å ha vært på høring i hver av kommunene i Nord-Troms.

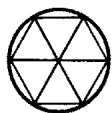
Nord-Troms Museum har vært nødt til å gjennomgå en kraftig omorganisering for å bringe driften i balanse gjennom å redusere forpliktelsene. Det siste året har Nord-Troms Museum fått økte midler som har muliggjort en konservatorstilling ved museet. Målsettingene for museet om en faglig kvalitetsøkning synes dermed å komme nærmere en realisering. Det er foretatt en betydelig heving av kompetansen ved Nord-Troms Museum. De ansatte har fått tilbud om kompetansegivende kurs på høyskolenivå. Man har også gjennom nyansettelse hevet kompetansen. Nord-Troms Museum er i dag faglig godt besatt på alle de viktige fagområdene. På enkelte områder som konservering, pedagogikk og konservatorområdet har vi ikke tilstrekkelig med ressurser. Tilføring av ytterligere ressurser på de nevnte områdene er viktige for Nord-Troms Museum i fremtiden.

I 2003 har Nord-Troms Museum startet arbeidet med å utarbeide en ny handlingsplan. I den forbindelse har Nord-Troms Museum nedsatt et utvalg bestående av Rune Sundelin, Gørill Nilsen og Asle Tveitnes. Utvalget har arbeidet med målsetting, vedtekter, samarbeidsavtaler med kommunen sektorielle utviklingsplaner. Viktige grunnlagsdokumenter for arbeidet har vært de rapportene som Håvard Dahl Brattrein og Jon Hansen utarbeidet i 2001 og 2002.

2. De ansatte

2.1. Fast ansatte og prosjektarbeidere

Rune Sundelin	Bestyrer
Jon Arild Andersen	Museumssnekker
Trond Ove Holmgren	IT-konsulent
Toril Paulsen	Magasinansvarlig/avdelingsleder i Kvæningen
Åse Grønnskakk	Avdelingsleder i Kåfjord i 60 % stilling/40 % prosjekt hele året
Solveig Bråstad	Avdelingsleder/teknisk konservator i Storfjord
Gørill Nilsen	Førstekonservator fra 01.06.03
Håvard Dahl Brattrein	Professor II
Lengre engasjementer:	
Ole-Bjørn Fossbakk	Prosjektleder fra 01.01.03 til 30.11.03

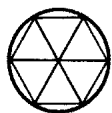

Disse har til sammen utfør 7,7 årsverk. Sykefraværet har i 2003 vært 4,2 %, noe som er høyere enn tidligere år.

2.2. Korttidsengasjerte og sommerhjelpere

Nord-Troms Museum har som vanlig hatt mange engasjerte guider. Det har også vært ansatt kursholdere, vedlikeholdsmedarbeidere og folk som har hjulpet til med å arrangere skoleuker.

Marthe Soleng Gausdal	Guide, Tørfosstunet
Annfrid Sivertsen	Guide, Holmenes
Maria Steinsvik Isaksen	Guide, Maursund – og nisse
Maria Nilsen	Guide, Storfjord
Hanne Merethe Løken	Typograf
Nils Petter Christensen	Lydmann, Storfjord
Bente Fernando Sem	Film
Marion Jeanette Sørensen	Kursholder i arkivering
Leif Jarle Bårdens	Plenklipping, Gamslett
Marita Rødberg Bårdsen	Guide, Gamslett
Remi Iversen	Guide, Gamslett
Gunnar Mortensen	Plenklipping, Gamslett
Johan Oddvar Johansen	Instruktør for elever
Laura Helene Johansen	Instruktør for elever
Robert Mortensen	Vedlikehold, Skibotn
Borghild Bråstad	Guide, Skibotn
Gunvald Grønnebakk	Vedlikehold, Holmenes
Edel Olsen	Instruktør for elever
Christian Samuelsen	Vedlikehold, sjøbuer
Daniel Samuelsen	Vedlikehold, sjøbuer
Ida Lønhaug	Guide, Maursund
Susanne Bergmo	Guide, Tørfosstunet
Björg Helene Edberg	Guide, Tørfosstunet
Merethe Gausdal	Renhold
Davy Helge Halvorsen	Vedlikehold
Kenth Gunnar Henriksen	Guide, Holmenes
Øystein Gregers Karlsen	Guide, Tørfosstunet
Lars Henning Walter	Vedlikehold
Kristin Nicolaysen	Film

Ingrid Solvang	Nisse
Yngve Stavang	Skanneroperatør
Ragnhild With	Guide, Tørfosstunet
Bjørn Are Andersen	Vedlikehold, Kvæningen
Leif Johan Berg	Vedlikehold, Kvæningen
Steinar Bjerk	Vedlikehold, Kvæningen
Karl Martin Johansen	Vedlikehold, Kvæningen
Iselin Johansen	Guide, Kvæningen
Johanne Larsen	Instruktør for elever
Hanna Maja Tunseth	Guide, Burfjord
Tom Kjetil Varsi	Plenklipping/rydding
Borghild Bråstad	Guide, Skibotn

Disse har utført til sammen 2,6 årsverk. Kortidsengasjerte medarbeidere er viktige i formidlingsarbeidet, både som instruktører i forbindelse med skoleuker og skolebesøk, og ute på hovedanleggene om sommeren. De utgjør en uvurderlig ressurs, og gjør en kjempeinnsats for Nord-Troms Museum.

2.3. Rekruttering

Nord-Troms Museum har i 2004 rekruttert ny konservator. Stillingen er lagt til avdelingskontoret i Manndalen. Gørill Nilsen sluttet seg til oss i juni, og etter en tid ved hovedkontoret flyttet hun til Manndalen. Solveig Bråstad er ansatt som avdelingsleder i Storfjord. Bråstad er utdannet teknisk konservator, og har sluttet seg til oss på fast basis etter noen år på prosjektbasis. Nord-Troms Museum har også ansatt Nina Einevoll som museumspedagog. Hun vil ha kontor på Skjervøy. Hun startet i stillingen med svangerskapspermisjon, og vi venter at hun tiltrer stillingen i mai 2004. Kontorstedet vil være på Skjervøy.

2.4. Kompetanseheving

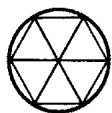
Bestyrer Rune Sundelin og Trond Ove Holmgren har gjennomført kurs i prosjektstyring i regi av OPUS Troms og Høgskolen i Tromsø. Åse Grønnebakk har fullført samisk kulturkunnskap ved U-vett ved Universitetet i Tromsø.

2.5. Møter, konferanser og annet

Nord-Troms Museum har deltatt på konferanse om den kulturelle skolesekken i Oslo.

Nord-Troms Museum har deltatt på årsmøte i samisk museumslag.

Nord-Troms Museum har deltatt på årsmøte i Norges Museumsforbund.

Nord-Troms Museum har deltatt på seminaret ”Forståing og praksis i kulturvernet – nye utfordringer i etnisk og kulturelt mangfold”.

Nord-Troms Museum har deltatt på sikringsseminar i regi av ABM-Utvikling i Tromsø.

Nord-Troms Museum har deltatt på Nord-Norsk Historikerseminar.

Nord-Troms Museum har deltatt på konferanse om utfordringer for kystkulturen, arrangert av Riksantikvaren.

3. Innsamlingsarbeid og samlingene

3.1. Innsamlingene

Nord-Troms Museum har i 2003 ikke prioritert aktiv innsamling. Samlingene til Nord-Troms Museum er store og omfangsrike. De største utfordringene synes å ligge i arbeidet med å forbedre katalogiseringen av samlingen og sikre gode bevaringsforhold for samlingen. Totalt er det tatt inn 63 gjenstander og 112 kulturhistoriske bilder i samlingen. Verdt å nevne er tre nye bilder fra markedet i Skibotn fra 1880-årene, som for oss tidligere har vært ukjente. Samtidig er en del gjenstander bli ført ut av samlingene, siden de var så dårlige etter lagring i ”magasinet ” at de ikke lot seg redde på forsvarlig måte.

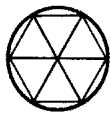
3.2. Samlinger oppbevart ute på anleggene

Nord-Troms Museum har som et økomuseum store gjenstandssamlinger ute på forskjellige gårdsanlegg. Disse vil før eller senere gå tapt av tidens tann, for det er umulig å tilby sikker og god bevaring av gjenstander ute på anleggene.

3.3. Samlingen i magasin

Nord-Troms Museum har tre magasiner som er bygd eller innredet som magasin. Ingen av disse kan sies å holde den standarden som en bør kreve av et magasin. I 2003 ble disse samt et lager overvåket med datalogger, som registrerte fukt og temperatur. Disse registreringene ble brukt i en rapport om gjenstandsbevaring ved Nord-Troms Museum.

Det gjenstadsmaterialet som befant seg i Dreyergården er blitt overført til Kvænangen. En del av materialet som befant seg i Dreyergåden var skadet av fukt. Lagringsforholdene i Dreyergården må betraktes som særs kritikkverdige. Det er derfor et stort fremskritt at dette er avviklet som lagringssted for gjenstander.

3.4. Tiltak og planer

Det virker urealistisk at Nord-Troms Museum skal kunne realisere magasin i alle kommunene. Det må velges ut to til tre steder hvor magasinene opprustes. Disse må ha kapasitet til å håndtere hele samlingen og må holde et høyt nivå.

Det må utarbeides retningslinjer for oppbevaring av gjenstander på gårdsanleggene, sammen med retningslinjer for hva som kan være på anleggene. Ut på anleggene bør en begrense seg til gjenstander som har en formidlingsmessig betydning, og at det er gjenstander som vi har duplikater av. Tekstiloppbevaring på anleggene bør begrenses til et minimum.

Når en har sikret tilfredsstillende oppbevaring av eksiterende samlinger, bør nye innsamlingsplaner legges.

4. Restaurering/vedlikehold

4.1. Maursund

Til Mausund ble det innkjøpt planter og benker for å gjøre anlegget penere, slik at utearealene ble mer presentable.

4.2. Gamslett

På Gamslett ble det gjennomført malingsarbeid. Anlegget ble også tilført en firehjuls gressklipper som skal gjøre det enklere å holde det pent rundt anlegget.

4.3. Skibotn

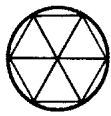
Taket på Lillebua ble tettet. Det ble lagt mer torv på, og med regelmessig vanning ser det ut til at det har begynt å gro. Forsiktig vanning har sikret et levende torvtak selv om det er tørt i området og vansker med torvtak. Anlegget ble malt og satt inn med Xylamon.

4.4. Slettnes i Jøkelfjorden

Hele våningshuset ble skrapet og malt.

4.5. Sjøbuen i Birtavarre

Taket ble tettet med ny torv, og det ble satt inn nye torvholdstokker. Arbeidet ble utført av Nils Samuelson.

4.6. Holmenes

På Holmenes er det satt inn en ny vifte, slik at det er blitt forbedrede forhold for matlaging.

4.7. Kaia i Sørkjosen

Kaia i Sørkjosen ble tømt, og er nå forlatt av Nord-Troms Museum.

4.8. Bjørklygården

På Bjørklygården er toalettet pusset opp, og det er lagt flis på gulvet. Et av kontorene i andre etasje er også pusset opp, med nytt gulv og vegger og tak malt.

5. Formidling

5.1. Utstillinger

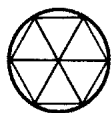
5.1.1. Tekstilutstilling på Maursund

Nord-Troms Museum åpnet i juni en ny egenprodusert utstilling om tekstilbruk i Nord-Troms, med vekt på perioden 1900–1950. Arbeidet med utstillingen ble ledet av Solveig Bråstad, og det ble hovedsakelig brukt egne krefter i arbeidet. Dr.polit. Åsa Elstad bidro i arbeidet med Grunnboka.

Nord-Troms Museum har opparbeidet seg stor kompetanse på utstillingsarbeid de siste årene. Det er derfor gledelig at kompetansen kan bli brukt. Utstillingen sto på Maursund frem til november 2003. Da ble den satt opp i Nordreisa, og ble vist for skoleelever i Nordreisa samt at den ble vist under messen "Liv og Lyst i Mørketid". Til sammen ble utstillingen sett av 1 800 mennesker på disse to stedene. I 2004 vil utstillingen bli vist på Flerbrukshuset i Kvæningen i Burfjord.

5.1.2. Doudji

I november mottok vi en vandreutstilling fra Varanger samiske museum. Utstillingen ble vist i Burfjord i Kvæningen. Vi hadde opprinnelig planlagt å vise utstillingen flere steder, men på grunn av utenforliggende årsaker fikk vi utstillingen senere og måtte levere den tilbake tidligere enn planlagt. Uansett ble visningen i Burfjord en suksess, med over 450 besøkende – noe som er meget bra, befolkningsgrunnlaget tatt i betraktning.

5.1.3. Bildeutstilling i Kjækan

I forbindelse med Kjækan skoles jubileum satte Nord-Troms Museum opp en bildeutstilling som ble vist på skolen under jubileumsmarkeringen. Utstillingen ble sett av over 200 mennesker.

5.1.4. Museum der folk er

Dette er et nystartet prosjekt. Ideen er å lage små utstillinger som kan stå i det offentlige rom. På butikker i kaffer, på legekantor osv. Den første ble laget om temaet barneleker opp gjennom tidene og har stått i Sparebankens lokaler på Lyngseidet. Ideen har også i en enkel form blitt videreført ved at vi har hengt opp bilder i butikk.

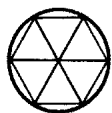
5.2. Skole rettet virksomhet

5.2.1. Skoleuker

På Holmenes var det garnfarging som var aktiviteten. I tillegg brukte Manndalen skole gården i en uke, og hadde undervisning i tegning, biologi mv. på anlegget. På Gamslett ble ullutstillingen brukt. Elevene fikk spinne og veve med flatvev og grenevev. En annen gruppe var i fjæra og så på båter. I Storfjord brukte vi Oppdal som sted for skoleuke. I Nordreisa var det skoleuke med brødbaking, spinning og milebrenning. Besøket på skoleukene har vært som tidligere. Vi hadde regnet med å kunne gripe fatt i noen av de skolene som ikke har brukt Nord-Troms Museum så mye i år. Dette lot seg ikke gjøre av kapasitetshensyn. Innsatsen på antall skoleuker har vært synkende. Dette skyldes av Nord-Troms Museum nå også har fått andre formidlingstilbud å tilby, f.eks. utstillinger. Arrangering av skoleuker er også svært ressurskrevende. I skoleprosjektet "Veiviseren viser vei" vil skoleukene ble videreført som delprosjektet "Slik oldemor levde".

5.2.2. Barnehager

Barnehager har tidligere ikke vært en stor kundegruppe hos Nord-Troms Museum. I år inviterte vi barnehagen til anleggene siste uke i juni og første uke i juli. Prosjektet ble satt i gang litt ad hoc, men det ble en kjempesuksess. Over 250 barnehageunger fikk en dag på et museumsanlegg, med mye lek og moro. Sommerguiden – som startet rundt 20. juni – sto for mottak av barnehagene. Tidligere har de første ukene vært rolige for sommerguidene; i år fikk de tvert om mye å gjøre i de to første ukene, med barnehagebesøk hver dag.

5.2.3. Nissetreff på Tørfoss

Nord-Troms Museum inviterte i desember elever og barnehager i Nordreisa til Tørfosstunet for å spise grøt og synge for nissen. Arrangementet ble sponset av Sparebank 1 Nord-Norge, Nordreisa Bil og Karosseri AS og Avfallsservice AS. Tre busslaster fulle med unger fikk besøke nissene. Innslaget bør bli fast på flest mulige steder.

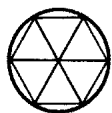
Nissene på Tørfoss spiser grøt med ungene.

5.2.4. Skoler utenfra

Det er foreløpig ikke mange skoler utenfra som benytter Nord-Troms Museum. Unntaket er når lokale skoler har besøk fra andre skoler. Skibotn skole besøkte utstillingen i Skibotn sammen med gjester fra Finland.

5.2.5. Den kulturelle skolesekken

Nord-Troms Museum har i 2003 nedlagt et stort arbeid i å legge nye planer for arbeidet mot skoleverket. I arbeidet har en gjennomført et spørreundersøkelse til alle de 67 skolen og barnehagene som ligger innenfor vårt ansvarsområdet. På bakgrunn av ønskene som kom frem i denne undersøkelsen, utarbeidet vi en ny plan basert på flere delprosjekter. Dette ble igjen presentert for inviterte representanter for skoler og skolesjefene i regionen på en dagskonferanse. Gjennom dette arbeidet sikret vi at skolene, som er brukerne, fikk være med å definere behovet. Museet kunne derved

sikre seg at det som produseres for skoleverket er i samsvar med det skoleverket ønsker. Dette ble til slutt sammenfattet i syv delprosjekter.

DELPROSJEKT 1: SLIK OLDEMOR OG -FAR LEVDE

Dette delprosjektet er rettet inn mot 1.–7. klassetrinn.

Nord-Troms Museum har ett hovedanlegg i hver av de seks kommunene: Slettnes gjenreisningsgård i Kvænangen, Tørfoss kvengård i Nordreisa, Maursund handelssted i Skjervøy, Holmenes sjøsamiske gård i Gáivuotna/Kåfjord, Skibotn markeds plass i Storfjord og Alf Gamsletts fiskerbondegård i Lyngen. Nord-Troms Museum har i flere år tilbudt barnehager og grunnskoler å besøke våre anlegg. Her har barnene og elevene deltatt i tradisjonelle, hverdagslige aktiviteter som måtte til for å berge føda, eksempelvis å kjerne smør eller bake brød i vedfyrt natursteinsovn.

Nord-Troms Museum ønsker å videreutvikle dette konseptet og ta utearealene mer i bruk. Museet tenker seg et opplegg der elevene introduseres til tradisjonelle leker og sanger som deres besteforeldre og oldeforeldre lærte.

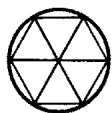
Sagnet om ”Veiviseren” vil skape en samlende ramme om prosjektene. Sagnet forteller om den lokalkjente veiviseren som lurer tsjuder, et østlig røverfolk, til å ta feil vei, og fører dem i døden (se f.eks. Qvigstad & Pollan 1997). Sagnene lever den dag i dag i Nord-Troms. Nord-Troms Museum ønsker i samarbeid med en profesjonell skuespiller å utvikle en teaterforestilling bygd på sagnet, preget av interaktiv lek. Nord-Troms mangler profesjonelle scenekunstutøvere, og for mange av elevene vil dette bli det første møtet med profesjonelt teater.

Som et ledd i å integrere både voksne og barn med innvandrere- og asylantbakgrunn, vil Nord-Troms Museum i samarbeid med disse utvikle en internasjonal dag etter samme mal. Under dette arrangementet vil det bli laget tradisjonell mat fra hjemlandet, og elevene vil få lære leker som er vanlige der.

Delprosjekt 1 faller inn under Den kulturelle skolesekkens satsingsområde ”Kulturarv og kulturminner”, samt ”Scenekunst, musikk og visuell kunst”.

DELPROSJEKT 2: FILMBIBLIOTEK/FESTIVAL

Dette delprosjektet rettes primært inn mot 8.–10. klassetrinn.

Gjennom filmvisning og diskusjoner er siktemålet med dette delprosjektet å bevisstgjøre elevene om at eget selvbilde og andres forestillinger om oss delvis skapes gjennom media, og at dette bildet hele tiden er i forandring.

Massemedia skaper ofte et bilde av at det er nye funn alene som kaster om på tidligere forestillinger. Hvem har ikke lest avisoverskrifter som "Funn av 9 000 år gammel boplass. Nå må Norgeshistorien skrives om!". Det er imidlertid langt fra alltid at det er nye funn som gjør at gamle forestillinger må forlates. Samfunnsstrømninger, teorier og politisk klima er i like stor grad med på å omskape forhistorien som nye og oppsiktsvekkende funn gjør. Nord-Troms Museum ønsker å synliggjøre dette gjennom å arrangere en filmfestival. Her kan for eksempel "Lajla" og "Ofelas/Veiviseren" bli vist. Disse to filmene vil stå som en klar kontrast mot hverandre: "Lajla" gir et eksotiserende bilde av samene; "Ofelas/Veiviseren" gir et mer autentisk bilde av samisk forhistorie. Alta Museum har allerede utviklet planer for å vise disse to filmene. Nord-Troms Museum ønsker å videreutvikle dette konseptet, og lære av de erfaringene Alta Museum har gjort.

Andre filmatiske fremstillinger av samer har til dels vært svært nedsettende. Eksempler på dette finner en i Honningsvågrevyens video, samt Herodes Falsks karakter "Ante Valente". I tillegg ble det mye debatt da den nordnorske filmen "Svidd neger" hadde premiere. Det er viktig at slike stereotyper blir diskutert i skoleverket. Å forstå fremstillingenes ironi og harselas krever imidlertid modenhet, og filmvisning med diskusjonsopplegg er derfor rettet inn mot 8.–10. klassetrinn.

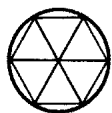
Nord-Troms Museum ønsker å bygge opp en samling filmer som er relevant for regionen og som kan lånes ut til skolene. Ikke minst er det en rekke dokumentarfilmer som må bli lettere tilgjengelig for skoleverket. Et slikt filmbibliotek vil rette seg inn mot hele grunnskolen.

Delprosjekt 2 faller inn under Den kulturelle skolesekkens satsingsområde "Kulturarv og kulturminner", samt "Scenekunst, musikk og visuell kunst".

DELPROSJEKT 3: FILMVERKSTED

Dette delprosjektet er rettet inn mot 8.–10. klassetrinn.

18 elever i 8.–10. klasse vil bli invitert til et ukelangt filmverksted etter forutgående søknadsrunde. Disse vil i løpet av en intens uke få en "regissørutdanning". Elevene skal lage en film. Denne kan f.eks. handle om hvordan de oppfatter det å være nord-tromsning i dag. Det kan

også lages dramatiseringer av livet i gamle dager, med museets kommunevise hovedanlegg som svært så realistiske scener. Klassen kan være med på manusutviklingsiden eller som skuespillere. Et utvalg av elevene fra de ulike kommunene, samt en egen kvote for elever med ikke-vestlig bakgrunn, vil sikre en stor bredde i det filmmaterialet som produseres.

Etter endt leir vil hver av deltakerne presentere sin film for egen skole, i samarbeid med en elev fra en annen kommune. Deretter besøkes den andre kommunen. På denne måten er det elevene selv, med eget formspråk, som får utforme hvordan de ser på seg selv og sin egen identitet. Delprosjektet vil derved også nå ut til langt flere enn de 18 som får delta på selve verkstedet.

Film er et prioritert område for flere skoler på mellomtrinnet i barneskolen. Et mer begrenset opplegg over samme mal kan også utvikles og rettes mot 5.–7. klasse.

Filmverkstedet vil bli ledet av visuell antropolog Kristin Nicolaysen. Nicolaysen er utdannet ved det internasjonalt anerkjente visuelle antropologistudiet ved Universitetet i Tromsø. Som medhjelpere kan det være aktuelt å bruke medie VKI- og VKII-elever fra Nordreisa videregående skole.

Tiltaket bygger på en modell som med stort hell har vært prøvd ut i forbindelse med rekrutteringstiltak til fiskerinæringen.

Antall deltakere må begrenses ut fra kapasitetshensyn. De som velges ut til å delta på verkstedet, vil imidlertid få opplæring i bruk av digitalt kamera og redigering ved hjelp av data. Tiltaket vil på den måten kunne ses på som et prosjekt som tar i bruk ”interaktive metoder for å gi innsikt i naturvitenskap og teknologi”.

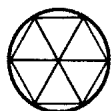
Delprosjektet faller inn under Den kulturelle skolesekkens satsingsområde ”Kulturarv og kulturminner”, samt ”Scenekunst, musikk og visuell kunst”.

DELPROSJEKT 4: BEAIVI, ÁHCÁZAN – EANNI, EANNÁZAN/

SOLEN, MIN FAR – JORDA, MIN MOR

Dette delprosjektet er rettet inn mot 5.–10. klassetrinn.

Nils-Aslak Valkepää (1943–2001) var og er uten tvil Nord-Tromsregionens mest fremtredende kunstner. Multitalentet Valkepää hadde for øvrig en rolle i filmen ”Ofelas/Veiviseren” – en film han også skrev musikk til. Valkepää er imidlertid langt bedre kjent for sin

billedkunst, musikk og poesi. Diktsamlingen ”Beaivi, áhcázan/Solen, min far” fikk han Nordisk Råds litteraturpris for i 1991.

Frem til sin død i 2001 bodde Valkepää i Skibotn. Etter hans død er boet tatt over av stiftelsen ”Lásságámmi”. I den forbindelse har Nord-Troms Museum fått ansvar for å gå gjennom Valkepääs eiendeler og katalogisere disse. Gjennom dette samarbeidet har museet fått en unik mulighet til å dele Valkepääs kunst med skoleelever i regionen.

Valkepääs bolig er foreløpig ikke åpnet for offentligheten, og det er heller ikke sikkert om den vil bli det. Antall besøkende i boligen må derfor begrenses. Tiltaket er derfor rettet inn mot 5.–10. klassetrinn.

Det er allerede blitt utviklet et undervisningsopplegg tilknyttet Valkepää av Eva Jørgensen. Nord-Troms Museum kan bruke deler av dette, men ønsker samtidig en videreutvikling knyttet til besøk i boligen. Museet ønsker også en klar profil mot Valkepääs litteratur. I den forbindelse vil det kunne være aktuelt å samarbeide med Den flerkulturelle skolesekkens biblioteksatsing. Nord-Troms Museum tar i forbindelse med formidling av Valkepääs univers også sikte på å samarbeide med kunstnere og andre som kjente Valkepää godt. Troms fylkeskommune har også ansatt en egen joiker som kan bli dratt med i dette arbeidet.

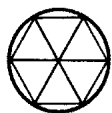
Delprosjektet faller inn under Den kulturelle skolesekkens satsingsområde ”Scenekunst, musikk og visuell kunst”.

DELPROSJEKT 5: UT OG FORSK!

Dette delprosjektet er rettet inn mot 9.–10. klassetrinn.

Nord-Troms regionen er i en spesiell posisjon. Den materielle kulturen som er eldre enn andre verdenskrig er så å si utslettet. Skriftlige kilder fra før 1900-tallet er i stor grad nedtegnet av folk utenfra, noe som ofte har gitt seg utslag i negative eller eksotiserende beskrivelser av forholdene her nord.

Men noe er det å gripe fatt i, nemlig alle kulturminnene. På dokumentasjonssiden er det imidlertid fortsatt mye upløyd mark. Dette gjelder først og fremst *de faste kulturminnene*. Store deler av Norge ble i løpet av 1960–1980-tallet registrert med henblikk på arkeologiske strukturer i forbindelse med utvikling av Økonomisk Kartverk. Innlandsdalene i Nord-Troms ble imidlertid kun sporadisk gjennomført. Siden 1980-tallet har også kunnskapen om

kulturminner økt. Dette betyr at en rekke kulturminner rett og slett ikke var kjent under disse gjennomgangene, og følgelig ikke tatt med (se Krogh 1999).

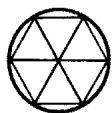
Gjennom *Ut og forsk!* blir det foretatt et utvalg av områder i hver av kommunene. Disse parsellene vil bli registrert gjennom et samarbeid mellom elever, Nord-Troms Museum og historielag i regionen. Før elevene slipper ut i terrenget vil de få undervisning i bruk av kart, kompass og GPS (Global Positioning System). Bruken av GPS er svært viktig for å sikre best mulig kartfesting av kulturminnene. Elevene vil også bli lært opp i hvordan kulturminner ser ut, hva de har vært brukt til og hvordan de spores opp.

Etter at registreringene er gjort, vil resultatene bli bearbeidet og kvalitetssikret i samarbeid med Nord-Troms Museum. Resultatene vil bli presentert på Internett med kartfestinger. Elevene må også lage en presentasjon av kulturminnene som de vil ta i bruk ved besøk av ungdommer fra nabokommunene.

På denne måten vil elevene få et bredt innsyn i det mangeartede kulturminnelandskapet. I Nordreisa er f.eks. sjansen stor for å finne tjæremiler som vitner om kvenenes ressursutnyttning, i Gáivuotna/Kåfjord er det overveiende sannsynlig at det vil bli registrert gammetufter, og i Skjervøy finnes en rekke spor etter norrøn bosetting.

Også andre typer kulturminner bør bli dokumentert og forsket på. Dette gjelder for eksempel *stedsnavn*. Regionen er rik på både samiske og kvenske stedsnavn. Noen av disse er i ferd med å gå i glemmeboka. Ikke minst er det mange navn som de fleste ikke forstår betydningen av. Også kystlandskapet blir ofte oversett. Mange kjenner nok til betydningen av begrep som dyp, grunne, bakke, egg, banke og skjær. Andre begreper er nok for mindre sjøvante mer ukjente, slik som flu, rås, fall, tarra, fles, drunk, skag og snag. Alt dette er benevnelser på formasjoner under vann, med forskjellig navn etter f.eks. hvordan havet bryter over, om det ligger langt under havflaten eller blir blottlagt på fjære sjø. Navn på steder og terrengtrekk er en type kulturminner som også kan omfattes av prosjektet.

Nyere tids kulturminner kan også bli et satsingsområde. I regionen ble torv mye utnyttet tidligere, både som brensel og bygningsmateriale. Rundt om i terrenget finner en markerte spor etter torvtak og stakker. Dette er spor etter en type ressursutnyttelse som har vært nesten totalt oversett innen forskningen i Nord-Troms. Fortsatt lever det mange som har jobbet i torvmyra. Et *Ut og forsk!*-prosjekt kan bestå av registreringer av torvtak kombinert med intervjuundersøkelser. På lignende

måte kan en også gå frem for å få mer kunnskap om de mange gruvene som var i drift i Nord-Troms i tiårene rundt 1800-tallets slutt og 1900-tallets begynnelse.

Delprosjekt 5 faller inn under Den kulturelle skolesekkens satsningsområde "Kulturarv og kulturminner".

DELPROSJEKT 6: TEMAKASSER

Dette delprosjektet er rettet inn mot 1.–10. klassetrinn.

Nord-Troms Museum har en samling på hele 17 000 gjenstander og 45 000 foto. Noen av disse, sammen med en del nylagde rekonstruksjoner, ønsker Nord-Troms Museum å sette sammen i temakasser. Utviklingsarbeidet vil skje i samarbeid mellom enkelte skoler og museet. Kassene kan så lånes ut til andre skoler i regionen, som kanskje har bidratt til å utforme andre kasser. Tema som det blir laget kasser til vil bli valgt ut i samarbeid med lærerne. Et par eksempler på temakasser kan være:

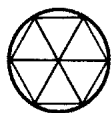
- Andre verdenskrig: En kasse med foto fra regionen, innspilte intervju, uniforms-effekter, oppskrift på matretter som ble brukt under okkupasjonen, osv.
- Steinalder: En kasse med rekonstruerte pilespisser, kart over nærmeste steinalder-lokalitet (og de er mange, så hver skole vil ha en ikke langt unna), beskrivelse av fremgangsmåte for å lage mat i kokegrop, osv.

DELPROSJEKT 7: RESSURSBANK

Dette prosjektet er rettet inn mot alle lærerne i grunnskolen, samt Nord-Troms Museum.

Nord-Troms Museum besitter en unik kompetanse. I dag er det ansatt en historiker og en sosialantropolog, samt en litteraturviter ved museet. I tillegg har vår konservator levert sin doktorgrad i arkeologi og vil disputere i september. Dette er en fagsammensetning som ikke finnes ved skolene i Nord-Troms. På den andre siden har lærerne en unik pedagogisk kunnskap.

Nord-Troms Museum ønsker å skape en ressursbank. I denne vil både lærere, ansatte ved museet og historielagsmedlemmer bli registrert, med en beskrivelse av hva den enkelte særlig har kunnskap om. Basen vil bli gjort tilgjengelig på Internett, og kommer til å være et viktig hjelpemiddel for alle i regionen. I databasen vil det også bli laget felt for infrastruktur. Eksempelvis kan fotointeresserte lærere ha glede av å få vite at Nord-Troms Museums har fullt utstyrte mørkerom i Kvæningen, Nordreisa og Gáivuotna/Kåfjord. Nord-Troms Museum

kan også, når det arrangeres guidede kulturminneturer, bruke en slik base med hensyn til overnattingsmuligheter eller lignende. Ikke minst er det viktig å synliggjøre og gjøre tilgjengelig ulike undervisningsopplegg og temahefter som allerede er blitt utviklet i de enkelte skolene. Digitalisering av disse vil gjøre oppleggene tilgjengelig via databasen på Internett.

Med tanke på den sammensatte kompetansen folk i regionen besitter, retter dette tiltaket seg inn under alle satsingsområdene til Den kulturelle skolesekken.

5.2.6. Høgskoler

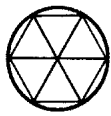
Vi har hatt et opplegg om sjøsamisk historie og kultur for Høgskolen i Tromsø, avdeling for lærerutdanning. Universitetet i Tromsø har også benyttet materiell fra oss, og har besøkt gammene på Spildra med eget opplegg.

Nord-Troms Museum har også i samarbeid med U-vett utarbeidet et undervisningsopplegg, som vil gi 20 studiepoeng og vil bli avviklet med tidligste start i 2004.

5.3. Foredrag

Foredrag har blitt en større og større del av virksomheten for Nord-Troms Museum de siste årene – både ved at museets egne folk holder foredrag, men også ved at museet leier inn foredragsholdere på engasjement. Foredrag som holdes i forbindelse med arrangementer er generelt godt besøkt. Enkeltstående foredrag er det vanskelig å nå ut med. Det er veldig kostnadskrevenende å nå ut; slike har dermed ikke alltid vært tilfredsstillende besøkt. Foredragene har ikke alltid de høyeste besøkstallene, men de er allikevel viktige deler som gir et bredt museumstilbud i Nord-Troms Museum.

- Håvard Dahl Brattrein holdt foredrag i forbindelse med Kulturminnedagen, ”Fra folkemedisin til skolemedisin”.
- Dr.polit. Åsa Elstad holdt foredraget ”Tilslørte og innsnørte kvinneliv. Kvinneundertøy gjennom tidene”. Foredraget gikk først for skoleelever om dagen og som åpent foredrag senere på kvelden.
- Bestyrer Rune Sundelin holdt foredrag om fortellinger og fortellertradisjonen for Foreningen Norden. Det samme foredraget ble holdt for Utdanningsforbundet i forbindelse med et kurs de holdt.

- Bestyrer Rune Sundelin holdt foredrag om bilder av Nord-Troms i litteratur og historiefremstillinger i forbindelse med Bokens dag. Det samme foredraget ble holdt ved et åpent møte om stedsutvikling i Nordreisa.
- Bestyrer Rune Sundelin holdt foredrag om bilder fra gamle Nordreisa i Foreningen Norden.
- Gørill Nilsen holdt foredrag om "Tingenes tale" i forbindelse med Riddu Riddu.
- Ole Bjørn Fossbakk holdt foredrag for lærerskolestudentene som besøkte Holmenes.
- I forbindelse med at Gørill Nilsen hadde avlagt sin doktoravhandling, ble det arrangert et dagsseminar om kulturstier.
- Helge Guttormsen holdt to foredrag med resultater fra arbeidet med Lyngen bygdebok.
- Kari Digre holdt foredrag om skogdrift i forbindelse med åpningen av vannsaga i Kvænangen. Over 200 mennesker var tilstede.

Totalt har nærmere 600 personer hørt på foredragene.

5.4. Publikasjoner

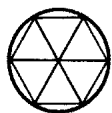
Nord-Troms Museum ga ikke ut egne publikasjoner i 2003.

5.5. Sommersesongen 2003

Totalt har Nord-Troms Museum hatt over 20 mennesker i arbeid med å drifte anleggene i sommer. Fra fylket fikk vi 100 000,-, mot 160 000 i 2002. Vi hadde regnet med minst det samme i 2003. Da bevilgningsbrevet kom, hadde vi ansatt folk. Vi har i år mottatt 85 000,- fra UNIT til sommerarbeidsplasser, og 20 000,- fra Skjervøy kommune.

5.5.1. Guidekurset

Guidekurset gikk over tre dager. I tillegg ble det arrangert en "bli kjent-kveld" for guidene. Som kurssted benyttet vi Gammetunet i Reisadalen. Fra Nord-Troms Museum deltok Rune Sundelin, Gørill Nilsen og Ole Bjørn Fossbakk. Totalt 9 guider deltok på kurset. Fredagen ble brukt til å gjennomgå viktige trekk i Nord-Troms kulturhistorie. Lørdagen begynte på Tørfosstunet, med leksjoner om guiding, servering og sikkerhet. På ettermiddagen var det tur til Gammen i Kvænangen og utstillingen i Burfjord. Søndagen ble det besøk til Maursund, Holmenes og Markedsplassen. Deltakerne på kurset var svært godt fornøyd med kurset.

Gamle guider uttalte at dette var mye bedre enn tidligere. Guidene ble også kjent med hverandre og kunne utveksle erfaringer.

5.5.2. Guidene

Nord-Troms Museum har i år hatt svært gode guider på alle anleggene. Vi kommer aktivt til å forsøke å rekruttere de samme til neste år. Det er viktig at vi kan ansette guidene tidlig for å sikre oss de vi vil ha. Flere av arrangementene, som servering, var avhengig av at vi hadde driftige guider.

5.5.3. Arrangementene

Nord-Troms Museum har også i år satset på arrangementer.

På Maursund, Holmenes og Tørfoss ble det utprøvd servering av søndagsmiddag for ca. 100,- per person. Alle dager unntatt dagen med laks ble det utsolgt for mat. På Maursund startet de salget kl 14.00 av tørrkjøttlapskaus, og et kvarter senere var de utsolgt (40 porsjoner).

Guidene kokte rømmegrøt til resten, slik at alle som ville fikk mat. Servering av mat på museet er noe som folk tydeligvis ønsker. Det å kunne tilbringe en dag på et anlegg, og samtidig få seg en søndagsmiddag, er et godt produkt vi kan tilby. Søndagen i juli hadde rundt 100 besøkende på anlegg som Tørfoss og Maursund.

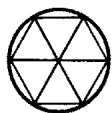
Vi vil trenge betydelige investeringer i infrastruktur som kjøkken, kjølerom, steintøy, opplæring mv. for at vi skal kunne gjøre dette til et godt produkt.

På Markedsdagen på Holmenes deltok det nærmere 500 mennesker. Arrangementet begynner å bli godt innarbeidet, og erfaringer herfra bør forsøkes overført til andre anlegg.

Tur til Skogstuene ble i år gjennomført en uke tidligere enn normalt. Over 50 mennesker gikk til Skogstuene, og spiste rømmegrøt og spekemat. Tidligere har det vært ca. 25–30 mennesker.

Tur til Spildra ble gjennomført med 19 påmeldte. Dette var noe færre enn tidligere. Vi tok i år en høyere pris for turen, noe som kan forklare at antallet gikk noe ned. Turen, som går på en onsdag, bør kanskje flyttes til helgen til neste år.

På Gamslett på ble det arrangert to åpne dager med servering av rømmegrøt og tørrkjøttlapskaus. Helge Guttormsen holdt også et av foredragene sine i forbindelse med et av arrangementene.

Rømmegrøt på Slettnes trakk 55 personer. Familiedagen på Tørfoss trakk ca. 70 personer.

Siste åpningsdag på Tørfoss ble det arrangert rockekonsert, som er et nytt innslag blant arrangementene.

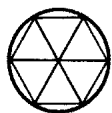
Bildet fra konsert med "Bunnpris" på Tørfoss.

Helge Guttormsen gjennomførte tre foredrag for Nord-Troms Museum. Totalt 80 mennesker deltok, noe vi må si oss svært godt fornøyd med. Han holdt foredrag i Nordreisa, på Svensby og i Skibotn.

5.5.4. Media og presse

Nord-Troms Museum har hatt 38 medieoppslag i Nordlys i sommer. Fra Framtid i Nord har vi ikke fått noe tall ennå, men det er snakk om et 20-talls oppslag. Vi har deltatt i et magasinprogram om Spildra, som først gikk på Tromsnytt og senere på NRK P2. Gørill Nilsen har vært morgengjest i Tromsnytt og profilert Nord-Troms Museum. Generelt har vi fått mye omtale, og er svært godt fornøyd med dette. Mengden forhåndsamtaler er vi ikke fornøyd med, og her har vi fortsatt noe å gå på.

Nord-Troms Museum har kjørt fem halvsides annonser i Framtid i Nord og to i Nordlys. Kostnaden beløper seg til ca. 24 000,-. Vi kjørte to store annonser i Nordlys. Disse kom på

nesten 10 000,-. Sammen med en del mindre annonser, ble det brukt betydelige beløp og lagt ned stor innsats i markedsføringsarbeidet.

Det ble trykt 250 plakater med program og annet markedsføringsstoff som er blitt hengt opp over hele regionen. Dette ser vi som svært vellykket og rimelig. Kostnaden beløper seg til ca. 2 500,-.

Nord-Troms Museum sendte ut sommerprogrammet til alle husstander i regionen – totalt 5 900. Dette kostet ca. 9 000,-.

Nord-Troms Museum har aldri brukt så mye penger og ressurser på markedsføring noen gang.

5.6. Besøksstatistikk

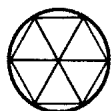
5.6.1. Besøk i tall

Fra Nord-Troms Museums hjemmesider blir mellom 7 000–10 000 sider nedlastet per måned. Dette gir ca. 90 000 nedlastede sider i 2003 (number of pages requested). Dersom vi beregner at hver besøkende i gjennomsnitt laster ned 12 sider, vil det si ca. 7 000 besøkende. Nord-Troms Museums sine sider kommer opp når det søkes på kven og sjøsame/same mv. på de fleste søkemotorer. Dette fører til at vi mottar spørsmål fra elever i hele landet om sjøsamisk historie og kultur og kvensk historie og kultur. Antall slike henvendelser mottatt på e-post er økende. Anslaget av nettbesøkende til 7 000 må betraktes som veldig konservativt.

Ellers er mengden besøkende på arrangement fortsatt økende. For lokalbefolkningen er det ikke attraktivt nok å besøke Nord-Troms Museum uten at vi har noe ekstra å tilby. Markedsdager, middagservering, en liten utstilling, foredrag mv. drar imidlertid folk.

Besøkstall

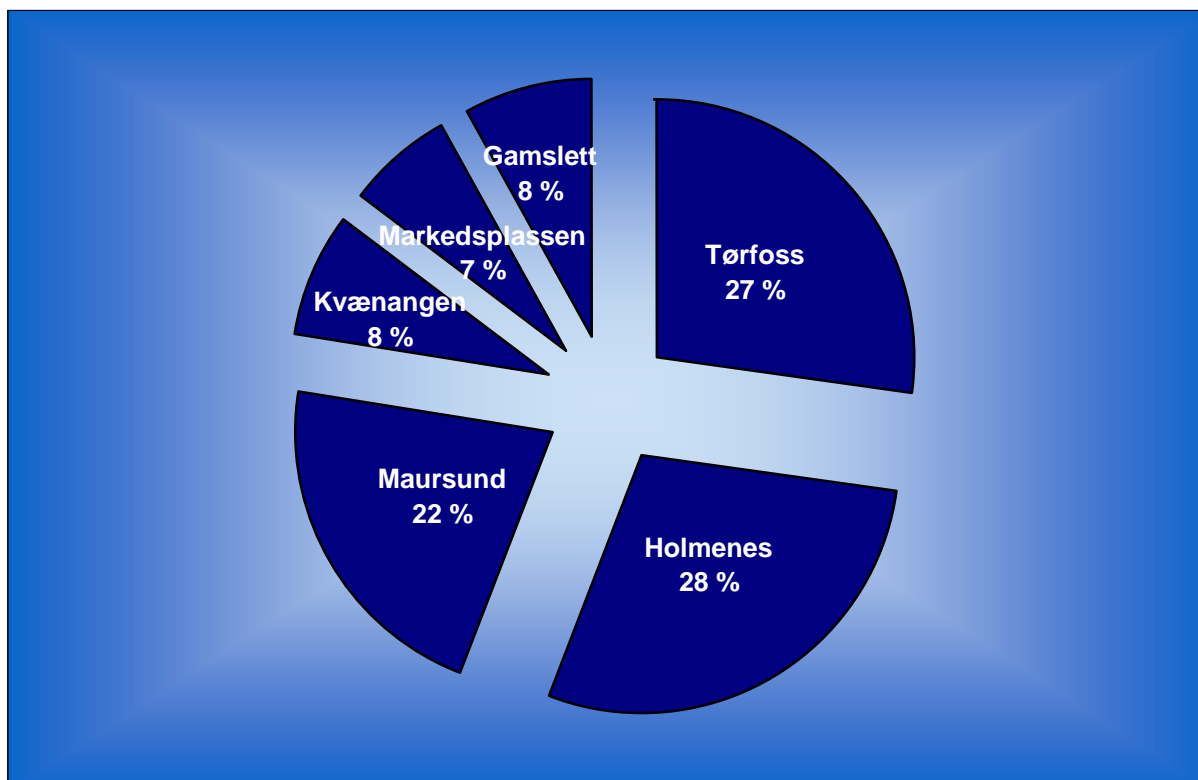
	2000	2001	2002	2003
Totalt	5 750	8 034	13 174	15 877
Skoleelever	1 100	1 044	1 973	1 854
Drop-in	950	800	2 111	3 678
Arrangementer	2 200	890	2 090	3 345
Turistinfo, Skibotn	850	800	0	0
Nett-treff	1 500	4 500	7 000	7 000

Besøkstallene for sommersesongen er svært pene. Maursund, Tørfoss og Holmenes har hatt besøk på over 1 000 mennesker. Bare disse tre anleggene står for en dobling av besøkstallet fra tidligere år!

Sommerbesøket fordelt på anlegg

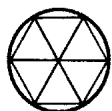
Totalt besøkte 4 390 mennesker Nord-Troms Museum sommeren 2003. Fordelingen på de enkelte anleggene faller slik:

Besøket var særlig godt i begynnelsen av juli. Vi fjernet inngangsbillettene den 16. juli, og fikk ikke noe nevneverdig økning. Tidligere år har slutten av juli vært spesielt god på Tørfoss.

En årsak til dette kan være at en hadde tatt ut potensialet for besøk fra lokalbefolkningen ved intens markedsføring tidlig i sesongen. Det er mulig at det er en grense for potensial på rundt 1 000 per anlegg – en grense det vil kreve mye produktutvikling for å bryte. For å kunne bryte en slik grense, må vi arbeide med å utvikle flere og mer varierte opplegg som når forskjellige målgrupper.

Et solid arbeid på markedsføring har gitt en dobling av besøkstallet. Produktet har imidlertid forbedringspotensial. Forholdene for å drive servering er under enhver kritikk, og på Tørfoss er det sterkt påkrevd med store forbedringer. Dersom vi ønsker å satse videre på servering,

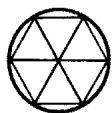

Nord-Troms Museum

kreves det moderne kjøkkenfasiliteter for at vi skal kunne tjene noe. I dag må det være flere på jobb for å kunne håndtere en gruppe med gjester fordi anleggene er så tungdrevne.

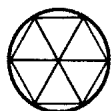
Skiltingen må bli bedre. Egne skilt om Nord-Troms Museum på bensinstasjoner mv. bør forsøkes. Severdighetsskilt inn til anleggene må settes opp.

Programmet må legges så tidlig som mulig. Dette vil lette arbeidet med markedsføring.

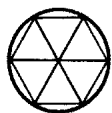

6. Kulturdepartements oppfølgingskriterier og resultatindikatorer

Oppfølgingskriterier	Resultatindikatorer
Museene skal jobbe målrettet for å bedre katalogiseringen, sikringen og bevaringen av samlingene.	<p>1.1 Hvor mye materiale er ikke tilfredsstillende katalogisert per 31.12.2003, samt endringer i mengden ukatalogisert tilfang per 31.12.2003.</p> <p>Nord-Troms Museum har ca. 3 000 gjenstander, og 2 000 gjenstander som vi regner som ikke tilfredsstillende katalogisert. Avhengig av hvilke kvalitetskrav som settes, vil dette tallet reduseres eller økes kraftig. Vi arbeider kontinuerlig med å heve kvaliteten på de registreringene som er gjort. Dette har høyere prioritet i dag en innsamling av nytt materiale.</p>
	<p>1.2 Er det laget tiltaksplan for å komme à jour med katalogiseringen i 2003?</p> <p>Nord-Troms Museum har en felles handlingsplan for perioden 2000–2003. Denne planen inneholder tiltak for innsamling, katalogisering, sikring og forskning. Museet er nå inne i en prosess, der disse planene holder på med å bli revidert.</p>
	<p>1.3 Foreligger det overordnet tiltaksplan?</p> <p>Nord-Troms Museum har en felles handlingsplan for perioden 2000–2003. Denne planen inneholder tiltak for innsamling, katalogisering, sikring og forskning. Arbeidet med å rullere planverket er nå inne i avslutningen.</p>
	<p>1.4 Foreligger det overordnet bevaringsplan?</p> <p>Nord-Troms Museum har en felles handlingsplan for perioden 2000–2003. Denne planen inneholder tiltak for innsamling, katalogisering, sikring og forskning. I tillegg arbeidet professor Håvard Dahl Brattrein og teknisk konservator Jon Hansen frem en sikrings- og bevaringsrapport i 2002. Denne vil danne grunnlag for rulleringen av handlingsplanen, som vil bli avsluttet første halvår 2004.</p>
	<p>1.5 Areal som er blitt brannsikret og/eller tyverisikret i 2003, delfinansiert gjennom særskilt tilskudd fra NMU, hhv. uten slik delfinansiering.</p> <p>Ingen arealer er blitt brannsikret i år 2003 med sikringsanlegg. Vi har prioritert brannvernlederkurs for de ansatte. I tillegg har vi investert i et større antall handapparater, som er montert ute på anleggene.</p>
	<p>1.6 Areal i kvm. med utstillingslokale og/eller magasin som har fått tilfredsstillende klimakontroll ved nybygg eller ombygging i 2003.</p> <p>Ingen.</p>
Museene skal legge til rette for forskning i tilknytning til samlingene.	<p>2.1 Antall ferdigstilte og igangsatte forskningsprosjekter i 2003.</p> <p>Nord-Troms Museum har i 2003 ansatt ny konservator ved museet. Gørill Nilsen disputerte i høst med en oppgav om forholdet mellom lokal og profesjonell fortidsforståelse. Feltarbeidet som ligger til grunn for doktoravhandlingen er gjort i Nord-Troms og Lofoten.</p> <p>Nord-Troms Museum har som et resultat av denne faglige styrkingen blitt initiert flere forskningsprosjekter som det er søkt finansiering til. Det er søkt om midler til et større prosjekt om etnisk hybridisering i Nord-Troms,</p>

	samt et prosjekt med fokus på Svartskogen-saken.
	2.2. Antall eksterne forskningsprosjekter med utgangspunkt i samlingene. To hovedfagsstudenter har benyttet seg av vårt materiale i 2003. Marianne Mathisen har skrevet om Nordlandsbåten, og Martin Kvalnes om utvandringen til Amerika.
Det samlede museums-tilbudet skal nå ut til alle grupper, med spesiell vekt på barn og unge. I den sammenheng må vurderinger av åpningstidene for museene utgjøre et sentralt element.	3.1 Totalt antall besøkende. 16 000 3.2 Antall barn og unge i forhold til det totale antall besøkende. 40 %, ca. 6 400. 3.3 Er det lagt planer for formidlingstiltak rettet mot barn og unge, f.eks. prosjekter i samarbeid med skolen? Det er utarbeidet et bredt samarbeid med skolene. Skolene bruker også museets samlinger i lokalhistorieundervisningen, gjennom lån av gjenstander og bilder til produksjon av egne utstillinger som vises for andre elever og foreldre. Storfjordskolene har et leirskoleopplegg der de besøker sju av Nord-Troms Museums anlegg i løpet av tre dager. Dette opplegget når alle elever i 8.-9. klassetrinn. Opplegget er integrert med naturhistorie under fellesnevneren ”min hjemlass”. Mannalden skole bruker Holmenes sjøsamiske gård i en uke for undervisning i lokalhistorie, mattradisjoner, tegning, form og farge, og biologi. Viser videre til kapittel 5 i årsmeldingen, der hovedpunktene i planen for skolearbeidet er gjengitt.
	3.4 Antall nye utstillinger, respektive faste og temporære utstillinger, og nyåpnede utstillingsareal i kvm. Nord-Troms Museum har vært aktiv når det gjelder å skaffe frem nye utstillinger. Vi har ferdigstilt én ny utstilling i 2003.
	3.5 Antall spesielle omvisninger, forelesninger og film- og videovisninger, og antall besøkende på disse. Ca. 400 har deltatt på forelesninger som er gjennomført i Nord-Troms Museums regi.
	3.6 Har museet etablert formidlingstilbud gjennom Museumsnett Norge? Nord-Troms Museum har i dag egne sider, som er meget godt besøkt. Nord-Troms Museum hadde ca. 7 000 besøkende på sine hjemmesider i 2002 (www.ntm.no). I 2003 har vi også arbeidet med utviklingen av nye sider. Hjemmesidene har hatt mellom 5 000 og 10 000 nedlastede sider per måned.
	3.7 Antall timer museet har holdt åpent i 2003, og eventuelle endringer i åpningstidene i forhold til 2002. Nord-Troms Museum har hatt flere åpningstimer i 2003 enn 2002.

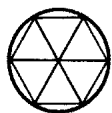

<p>Det skal stimuleres til utviklingsprosjekter som fremmer kompetanseheving i museumsarbeidet, og samordning og samarbeid mellom institusjonene.</p>	<p>4.1 Antall og innhold i prosjekter av denne typen i samarbeid med NMU og Norsk Kulturråd.</p> <p>Ingen.</p> <p>4.2 Antall og innhold i prosjekter i samarbeid med fylkeskommunen, andre museer og andre instanser.</p> <p>Felles nettsider om kvener med Vadsø museum, felles Interreg-arbeid med Trondarnes museum.</p>
<p>Innsamlingspolitikken i de kulturhistoriske museene under ett skal prioritere bygnings- og gjenstands-, foto- og arkivmateriale som gjelder 1900-tallets kulturhistorie.</p>	<p>5.1 Nytt innsamlet materiale fra perioden 1900–1945 og etter 1945.</p> <p>Nord-Troms Museum har mottatt 50 gjenstander i 2003. Vi har ikke noe mål om å bedrive et aktivt innsamlingsarbeid. Vår samling består i dag av 16 000 gjenstander. Forvaltningen av disse på en god og forsvarlig måte krever så store ressurser at et ytterligere innsamlingsarbeid må utvise en streng disiplin på å avvise gjenstander som det allerede finnes eksemplarer av i samlingen.</p> <p>Nytt materiale som skal samles inn må tilføre samlingen noe nytt og unikt, eller det må være behov for gjenstandene i utstilling eller forskningsarbeid.</p> <p>Kvalitetsheving på de utførte registreringene og forbedring av bevaringsforhold for det innsamlede materialet er prioritert.</p>

7. Konklusjon

Ut fra den aktivitet som er dokumentert ovenfor, synes virksomheten ved Nord-Troms Museum etter styrets vurdering klart å ha vært i samsvar med Kulturdepartementets resultatmål for 2003. Innenfor formidlingsarbeid er det blitt realisert en enestående rekke utstillinger, noe som for styret synes å være utslag av nye og større muligheter for å få eksterne tilskudd til faglig godt begrunnede prosjekt. På den måten har Nord-Troms Museum kunnet engasjere eksterne prosjektledere. Samtidig har en foretatt en betydelig kompetanseheving ved Nord-Troms Museum. I museets egen handlingsplan har styret også valgt i sterkere grad å ville fokusere på prosjekt tilknyttet det etniske feltet, ut fra de udekkede behov som fantes i Troms og Nord-Troms.

Det mest markante trekket ved året 2003 er den sterke veksten i besøket. Nord-Troms museum maktet å gjøre museet aktuell i sommermånedene som er så viktige for besøkstallet. Dette kostet imidlertid mer enn vi maktet å få inn. Vi fikk som nevnt mindre støtte fra flere parter enn vi hadde lagt til grunn for arbeidet.

Nord-Troms Museum

En av de store utfordringene de neste årene vil være å levere de samme resultatene på besøkstall, men samtidig forbruke mindre resurser.

På områder der det åpenbart har vært store svakheter, som faglig kompetanse, har det i år skjedd betydelige forbedringer, og den store bygningsmassen og bevaringsforholdene for gjenstander er det gjort tiltak for og lagt planer for forbedringer.

Det er imidlertid styrets klare oppfatning at dersom Nord-Troms Museum skal makte å forbedre seg på alle de resultatmål som Kulturdepartementet har satt opp, kan dette kun skje gjennom en sterk opptrappingsplan i form av midler til fagstillinger. I et nordnorsk perspektiv og fylkesperspektiv for Troms, vil styret peke på at Nord-Troms Museum har et svært tungt musealt ansvar å forvalte. Dette i tillegg til de nye utfordringene som ligger innenfor utforskning og revitalisering av kvensk og samisk kulturhistorie, tilsier etter styrets vurdering at nettopp dette regionmuseet bør bli prioritert med nye fagstillinger ved den nasjonale opptrappingsplan som nå er i gang blant museene i Norge.